

Odhalení desky Pavlu Tigridovi v Paříži

RADEK SCHOVÁNEK

Slavnostního odhalení pamětní desky Pavla Tigrída se zúčastnila i jeho manželka paní Ivana Tigridová.

Foto: Radek Schovánek

V úterý 10. dubna byla v Paříži odhalena pamětní deska připomínající časopis *Svědectví* a jeho redaktora Pavla Tigrída. Když v roce 1956 vyšlo první číslo *Svědectví*, časopisu určeného především čtenářům v Československu, vypukl v centrále komunistické rozvědky poprask. S trochou nadsázky můžeme říci, že utichl až s pádem totalitního režimu v listopadu 1989. Zatímco v polovině padesátých let rezident v USA Milouš Vejvoda („Bartoš“) popisoval Pavla Tigrída centrále jako člověka frustrovaného ze ztráty zaměstnání v Rádiu Svobodná Evropa a navrhoval získat jej ke spolupráci, v šedesátých letech již hovoří zpráva pro ÚV KSČ o Tigridovi jako o zavilém nepříteli a hlavním „objektu zájmu“ rozvědky ve Francii. Čím si Pavel Tigríd vysloužil takovou pozornost? Z dnešního hlediska běžnou činností – vydáváním časopisu. Od samého počátku bylo *Svědectví* koncipováno jako literár-

ně-politický časopis, určený čtenářům v Československu. Zatímco v exilu vycházely desítky titulů, jen málokterý z nich se podařilo propašovat přes železnou oponu. Komunistům nevadily časopisy nadávající na režim, které si četli exulanti ve Švýcarsku, Kanadě či v Austrálii. *Svědectví* však bylo něco zcela jiného. Od počátku se zaměřovalo hlavně na dění doma, kromě kontaktů s umělci a politiky komentoval časopis i různé články a prohlášení komunistického režimu. Ještě v polovině šedesátých let neznala StB kromě jména Jana Beneše žádného pražského dopisovatele *Svědectví*, přestože zde již publikovali Jan Vladislav či Jiří Lederer.

S počátkem normalizace se obnovilo sledování *Svědectví* a do exilu byli vysláni noví agenti StB. Některým se podařilo proniknout poměrně blízko k redakci *Svědectví* a revmatolog Václav Rejholec jako špičkový agent Státní bezpečnosti vyzradil několik osob spolupracujících s Pavlem Tigridem. To hlavní – zamezit pašování *Svědectví* do Československa, izolovat a zdiskreditovat Pavla Tigrída – se komunistické tajné policii nikdy nepodařilo. Každý, kdo se s tímto věčně rozesmátým a optimistickým mužem setkal, na něho nezapomene po celý svůj život. Mnohaleté úsilí desítek příslušníků komunistické StB i jejích agentů, proti nimž stála neochvějná vůle, optimismus a víra v pád bolševického režimu, skončilo fiaskem. Jeden z posledních dokumentů, které jsou uloženy ve svazku vedeném proti redakci *Svědectví*, uvádí: 26. prosince

Pamětní deska Pavla Tigrída v Paříži připomíná svým tvarem časopis „Svědectví“, jemuž dal grafickou podobu známý výtvarník Ladislav Sutnar.

Foto: Radek Schovánek

1989 přilétá Premier (krycí jméno Pavla Tigrída – pozn. aut.) do Prahy, ubytován hotel Ambassador.

Odhalení pamětní desky se kromě Václava Havla, Alexandra Vondry a dalších významných osobností zúčastnila i paní Ivana Tigridová, která organizovala pomoc vězněným disidentům, pašovala literaturu do Československa a byla dobrou duší redakce *Svědectví*.

Pavel Tigríd a všichni, kteří pomáhali *Svědectví* vydávat, pašovat i rozšiřovat mezi čtenáře v Československu, si zaslouží úctu a uznání všech demokraticky smýšlejících lidí.